

Programma van Eisen

Een samenwerkingsdocument om tot de gewenste maatschappelijke effecten te komen

Toelichting

Bij de vaststelling van de nieuwe subsidieverordening in de gemeenteraad d.d. 29 juni 2017 is het college aangewezen om voor de subsidies hoger dan € 50.000 programma's van eisen (PvE) vast te stellen die als uitgangspunt dienen voor de subsidieaanvraag. Dit onderdeel van de subsidieverordening is verder uitgewerkt in onderstaand "format Programma van Eisen".

In 2017 heeft het college voor het eerst met u gewerkt aan de totstandkoming van zo'n PvE. Het onderhavige programma is bedoeld om uw aanvraag voor het subsidiejaar 2019 op af te stemmen.

Het (PvE) is een innovatief instrument om de gemeentelijke opdrachtgeversrol bij het verstrekken van subsidies beter in te vullen. Dat doen we zoveel mogelijk aan de voorkant - voorafgaand aan de subsidieaanvraag - om op een resultaatgerichte wijze tot de gewenste maatschappelijke effecten te komen. Het doel en de strekking van een PvE is om gezamenlijk tot een met elkaar overeengekomen en gewenst resultaat te komen voor de bewoners van de lokale samenleving. Wij gaan met elkaar steviger inzetten op het behalen en meten van het beoogde resultaat.

We hanteren in Ede een aantal specifieke uitgangspunten:

- organisaties en instellingen zijn zelf verantwoordelijk voor de uitvoering van activiteiten;
- er wordt bij de verantwoording getoetst of met de uitgevoerde activiteiten een bijdrage geleverd is aan de gemeentelijke beleidsdoelen;
- organisaties zijn zelf verantwoordelijk om aan te geven hoe zij doelmatig en doeltreffend werken. (We gaan vaker vragen naar onderbouwingen d.m.v. benchmarks e.d.).

Het is aan u als gesubsidieerde organisatie om duidelijk te maken hoe de prestaties en activiteiten bijdragen aan de realisatie van deze doelen.

Omdat de nieuwe subsidieverordening gedurende de looptijd van het subsidiejaar 2017 is vastgesteld en direct in werking trad voor 2018, zit er weinig tijd tussen het opstellen van het PvE 2018 en het PvE 2019. Daarom treft u in onderhavig format geen grote koerswijzigingen aan, maar kleine verschillen. Op basis van de uitkomsten van de VerTeldag (14 mei 2018) en de definitieve vaststelling van uw subsidie over 2017, zal de gemeente met uw instelling nog nader in gesprek gaan over het te behalen resultaat voor 2019, de wijze waarop dit gemeten wordt, en in het verlengde daarvan mogelijk de te verlenen diensten of activiteiten (zie format). Dit gebeurt in de periode 1 september 2018 t/m 1 december 2018. De afspraken die hieruit volgen, worden opgenomen in de voorlopige verlening 2019.

Programma van Eisen opgesteld door gemeente Ede en Johanniter Opvang

1. ALGEMENE GEGEVENS

Naam instelling	Stichting Johanniter Opvang
Contactpersoon	Dhr. P. Weerd
Indiener (anders dan contactpersoon)	
Adres	Leeghwaterstraat 7, 6717CX, Ede
E-mail adres	p.weerd@johanniteropvang.nl
Telefoonnummer (incl. mobiel nummer)	0318-419519, 06-46150782
Rechtsvorm instelling	Stichting

2. DOELEN EN UITGANGSPUNTEN VAN HET GEMEENTEBESTUUR

Beoogde maatschappelijke effecten ('outcome') zoals geformuleerd in de Programmabegroting 2018-2021: (Alleen die effecten die van toepassing zijn op de keten van OGGZ/ MO/VZ zijn weergegeven) Outcome MO/VZ keten	Zoveel mogelijk inwoners in Ede hebben regie over hun eigen leven en worden indien nodig op maat ondersteund en begeleid: 1. Meer inwoners doen mee in de samenleving en wonen zo lang mogelijk zelfstandig 2. Zoveel mogelijk passend bij de ondersteuningsbehoefte van inwoners is er professionele ondersteuning op maat in verbinding met informele vormen van ondersteuning. 3. Waar mogelijk verminderen wij de professionele inzet en vervangen we deze door ondersteuning en begeleiding vanuit het eigen sociaal netwerk en/of vanuit informele vormen van ondersteuning, waarbij de kwaliteit gewaarborgd blijft. 4. Meer kwetsbare inwoners blijven zo lang mogelijk zelfstandig wonen, al dan niet met ambulante begeleiding, of stromen duurzaam uit de maatschappelijke opvang of beschermd wonen. De hierboven geformuleerde maatschappelijke effecten bevinden zich op het hoogste abstractieniveau voor de lokale samenleving. Ze hebben betrekking op alle burgers. Om resultaat rondom (dreigend) dak- en thuislozen in de Valleiregio in beeld te krijgen, is een verbijzondering gemaakt die specifiek van toepassing is voor de MO/VZ keten: • De leefbaarheid vergroten en de kwetsbaarheid verkleinen van de (potentiele! - ook preventie) doelgroep MO/VZ. • De zelfredzaamheid en de eigen regie versterken van de (potentiele! - ook preventie) doelgroep MO/VZ.
---	---

Bedoeling MO/VZ-keten	• Opvang fungeert als springplank en duurt zo kort als mogelijk, maar zo lang als nodig. Traditionele opvangplekken zijn bedoeld om een crisissituatie te stabiliseren. • In de Valleiregio werken we toe naar een inclusieve samenleving Deze outcome is gestoeld op 'de bedoeling' zoals die in 2017 zelf door ketenpartners is geformuleerd, namelijk: <i>Het creëren van randvoorwaarden en voorzien in basisbehoeften zodat de inwoner naar eigen idee oplossingen kan vinden voor zijn eigen problemen, om bij te dragen aan het opheffen van kwetsbaarheid en vergroten van leefbaarheid.</i> De inhoud van dit Programma van Eisen wordt door de gemeente en de zorgpartner gebruikt ten dienste van 'de bedoeling' en met het oog op de maatschappelijke effecten. Partijen stellen daarom de bedoeling en de leidende principes (zie werkprocesboek OGGZ) centraal. De gemeente spant zich in om de systeemwereld (bekostiging, afspraken, processen) zo optimaal mogelijk te laten functioneren ter ondersteuning van die bedoeling.
Probleem of vraaganalyse/ Ontwikkelingen en Opgaven	1. Gezinstrajecten - Het aantal <i>gezinstrajecten</i> in 2017 was fors, zie factsheet 2017. Gemiddeld 7,6 plek (ipv de 6 beschikbare gezinsplekken). Subsidieaanvraag gaat in op de verwachte ontwikkeling betreffende de doelgroep in 2019, in het bijzonder de verwachting rond gezinnen. Zowel een kwantitatieve vooruitblik, als een meer inhoudelijke typering (zijn er bijvoorbeeld verschuivingen, trends, ontwikkelingen, demografisch, aard/ ernst van de zorgvraag, of nog anders?) Als het gaat om MO capaciteit, is de opgave voor de aanbieder erin gelegen om goed samen te werken met ketenpartners (in alle regiogemeenten) om de wachtlijsten te beperken en deelnemers zo optimaal mogelijk te plaatsen. Zo kan de inzet van bemoeizorg tijdens de wachtlijstperiode instroom soms voorkomen, en tijdige doorstroom naar passende zorg, een MO plek vrij maken. 2. Uitstroom & capaciteit Gezien de onverminderd uitdagende opgave rondom uitstroom (Companen: 2017), besteedt de subsidieaanvraag expliciet aandacht aan het extra appartement dat sinds medio 2018 in gebruik is. Een overweging onderbouwt of deze extra plek in 2019 weer nodig is, en waarom (niet). 3. Doordecentralisatie, Transformatie Volgens het Rijksbeleid wordt de maatschappelijke opvang steeds meer lokaal vormgegeven, waarbij verschillen per regiogemeente kunnen ontstaan. De nabije toekomst is dat de huidige centrumgemeentelijke constructie komt te vervallen,

	naar het nu lijkt per 2021. Dit vraagt inzet van de aanbieder om samen met de gemeente en het Instituut voor Publieke Waarden na te denken over hoe het landschap van de maatschappelijke opvang nog optimaler vormgegeven kan worden in de Valleiregio. In de loop van 2018 worden deze contouren langzaam zichtbaar, wat de aanbieder in staat stelt om in de aanvraag voor 1 september hierop aan te sluiten waar dat al mogelijk is. Met name voor Johanniter is de uitdaging gelegen in de vraag wat hun toekomstige toegevoegde waarde en positie is in het aanbod van de keten. De begeleiding die nu onder deze subsidie ingezet wordt, lijkt inhoudelijk én qua doelgroep namelijk steeds meer op wat regiogemeenten zelf al via hun lokale Wmo (ambulante begeleiding) inkopen of subsidiëren. Belangrijk voor de aanbieder scherp te reflecteren op hun uniciteit en meerwaarde. Voor gezinnen is dit meer voor de hand liggend (specialisme kinderen), dan voor de individuen die zij begeleidt.
Doelgroep	Inwoners die voldoen aan de beoordelingscriteria voor de maatschappelijke opvang, zoals vastgelegd in het procesboek OGGZ 2018 - oktober. Mannen, vrouwen, en hun kinderen in een bedreigende of acute crisissituatie. Johanniter onderscheidt zich in het aanbod binnen de Valleiregio door de opvang van gezinnen. Bij de cliënten is veelal sprake van multi-problematiek en complexe leef- en opvoedsituaties.

3. VRAAG AAN INSTELLING

Op welk tijdvak heeft de activiteit betrekking?	Januari 2019 t/m december 2019
Wat is het meetbare resultaat van de activiteit?	Johanniter Opvang heeft als beoogd resultaat dat cliënten de stap kunnen maken naar zelfstandige woonruimte, of datgene wat maximaal mogelijk is. Dit betekent dat cliënten een start maken op weg naar eigen duurzame woonruimte en maximale eigen regie over hun leven. De volgende meetbare resultaten zullen een indicatie geven in welke mate dit gerealiseerd is: <i>1. Doelrealisatie</i> - De mate waarin leefbaarheid is verhoogd, participatie is toegenomen en kwetsbaarheid afgenomen - De mate waarin recidive plaatsvindt <i>2 Reflectie cliënt op de hulp</i> - De mate waarin de cliënt eigen regie heeft over zijn problemen en oplossingen - Nut/effect van de hulp? - Overige opvallende aanvullingen cliënt <i>3 Uitstroom uit de MO/VZ, uitgesplitst naar:</i> - De gemiddelde duur van trajecten - De mate van uitstroom naar: - zelfstandig wonen - beschermd wonen - overige categorieën zoals weergegeven in factsheet
Wanneer hebben we dit bereikt (evt. gefaseerd)	In de subsidieaanvraag 2019 doet de aanbieder (evt. in afstemming met VGGM) een voorstel m.b.t. mogelijke invulling en uitwerking van deze vraag. Basis vormt de factsheet 2017. M.a.w.: bij welk resultaat zijn we tevreden / is het beoogde doel behaald? Voor recidive betekent dit bijv. dat er een operationele (werk)definitie moet komen van dit begrip. Zodat bijv. te stellen is: "We hebben dit bereikt wanneer recidive minder dan ... % is / x-keer voor komt", waarbij met recidive wordt bedoeld: cliënten die zich binnen x-tijd opnieuw in de MO melden voor intake.
Wat zijn de concrete activiteiten, diensten en/of trajecten?	De aanbieder biedt - zo kort als mogelijk en zo lang als nodig - crisisopvang aan alleenstaanden en gezinnen. Er zijn 7 appartementen voor gezinnen beschikbaar, en 4 studio's voor alleenstaanden. De kernactiviteit is het bieden van kortdurend

	tijdelijk verblijf, gekoppeld aan ambulante crisisbegeleiding. Daarvoor zet de aanbieder de volgende trajecten('output') in zoals beschreven in het procesboek OGGZ 2018 - oktober: - Voortraject Opvang - MO- individueel Johanniter Opvang - MO-gezinnen Johanniter Opvang Elk kwartaal maakt de factsheet van de VGGM, op basis van CVS-data, inzichtelijk wat de output is, hoe de in- door en uitstroom van cliënten eruit ziet, et cetera. De begeleiding richt zich met name op de leefgebieden inkomen, werk & opleiding, tijdsbesteding, huisvesting, huiselijke relaties, geestelijke gezondheid, lichamelijke gezondheid, vaardigheden bij activiteiten van het dagelijks leven (ADL), sociaal netwerk en maatschappelijke participatie. Dagbesteding is een belangrijk begeleidingsdoel. Er wordt op dit vlak nauw samengewerkt met de afdeling WPI van de gemeente Ede. Zo wordt er in samenspraak een inschatting gemaakt wanneer en op welke passende manier dagbesteding opgestart kan worden.
Inhoudelijke toelichting op het 'hoe' van deze activiteiten / trajecten:	Professionele inzet wordt waar mogelijk (deels) vervangen door informele vormen van ondersteuning. Zo kan het netwerk van de cliënt of een vrijwilliger (maatje) van de aanbieder helpen bij bijvoorbeeld het huishouden of reageren op woningen.
Hoeveel personen gaan in 2019 daadwerkelijk gebruik maken van het aanbod van deze activiteiten?	afhankelijk van de vraag naar opvang en de doorstroom uit de opvang, zullen naar verwachting: - Ongeveer 52 personen worden gescreend - Ongeveer 20 personen gebruik gaan maken van de opvang. Het is aannemelijk dat de daadwerkelijke vraag hoger ligt dan 20; het aantal geeft aan wat, gebaseerd op GGD cijfers van de afgelopen jaren en de beschikbare opvangplekken, realistisch is om op te kunnen vangen.
Welke concrete indicatoren worden er ingezet op inwonertevredenheid (o.a. oordeel ketenpartners/ netwerk/klantwaardering) kosten en kwaliteit?	Clienttevredenheid; zie elders in format. Kosten en kwaliteit; hier worden in 2019 geen indicatoren op ingezet. Wel wordt een kwaliteitsafspraken opgenomen in het Eindresultaat Subsidieafspraken.
Op welke wijze worden de resultaten van de activiteiten gemeten?	Aanbieder onderzoekt met VGGM hoe (onderdelen van) onderstaande aanzet uit 2018, meer expliciet en specifiek gemaakt kunnen worden. <i>1. Doelrealisatie</i>

- De mate waarin leefbaarheid is verhoogd, participatie is toegenomen en kwetsbaarheid afgenomen

Wat meten? → De ontwikkeling inzichtelijk maken die cliënten doormaken op de verschillende ZRM domeinen.

Welke bron? → Zorgaanbieder voert (volgens afspraken werkprocesboek) benodigde gegevens in CVS.

Wie analyseert en rapporteert? → VGGM analyseert gegevens, zoekt waar nodig duiding bij Veldtafel/ partners, trekt conclusies, rapporteert in factsheet, hfst Resultaat.

Inhoudelijke aanzet → Alle ZRM domeinen worden op cliënt niveau vergeleken n.a.v. 2 meetmomenten (bij aanvang traject en de laatste meting). N.a.v. uitkomsten analyse, deelt VGGM interessante uitkomsten in rapportages. (Bijvoorbeeld: Opvallend is dat op leefgebied X 80% van de cliënten een stijging laat zien van de score..enz.)

Het begeleidingsplan is in format gekoppeld aan ZRM, dus de doelen van de cliënt worden gecategoriseerd onder de ZRM-gebieden. De cliënt vult zo zelfstandig mogelijk dit plan (eigen regie) en de voortgang wordt met regelmaat met de cliënt geëvalueerd. Zo zijn op individueel cliënt niveau de ontwikkelingen op de toename van de leefbaarheid en participatie inzichtelijk te maken. De maximale eigen regie van de cliënt wordt o.a. zichtbaar dat de cliënt zelf zijn/haar begeleidingsplan schrijft en de cliënt de mogelijkheid heeft om rapportage te lezen en daarop te reageren.

- De mate waarin recidive plaatsvindt

Wat meten? → Inzichtelijk maken in welke mate recidive/ terugval plaatsvindt van opvangtrajecten.

Welke bron? → Zorgaanbieder voert (volgens afspraak werkprocesboek) benodigde gegevens in CVS.

Wie analyseert en rapporteert? → VGGM analyseert gegevens, zoekt waar nodig duiding bij Veldtafel/ partners, trekt conclusies, rapporteert in factsheet, hfst Resultaat.

2 Reflectie cliënt op de hulp

- De mate waarin de cliënt eigen regie heeft over zijn problemen en oplossingen

- Nut/effect van de hulp?

- Overige opvallende aanvullingen cliënt

a. Wat meten? → Clienttevredenheid

*Hoe meten? Bron? → exit vragenlijst, gericht op 'inhoud van zorg, bejegening en informatie'.
→ adviesrapportage van de cliëntenraad.*

Wie meet? → Zorgaanbieder

Wie analyseert en rapporteert? → Zorgaanbieder rapporteert relevante uitkomsten van het cliënttevredenheidsonderzoek in het verantwoordingsverslag.

b. Wat meten? → Ervaring/ oordeel van de cliënt met betrekking tot de vraag welke elementen van de begeleiding van Johanniter Opvang (pp lange termijn) gewaardeerd worden en welke meer aandacht zouden moeten krijgen.

Hoe meten? Bron? → Jaarlijks kwalitatief uitstroomonderzoek bij cliënten die > 12 maanden uitgestroomd zijn naar zelfstandig wonen of naar andere vormen van stabiel wonen. Bijvoorbeeld Beschermd wonen. In de uitstroomcijfers wordt gemonitord om welke wijze van uitstroom het gaat.

3 Uitstroom uit de MO/VZ, uitgesplitst naar:

- De gemiddelde duur van trajecten

Wat meten? → Wat is de gemiddelde duur van verschillende MO/VZ trajecten geweest in het subsidiejaar?

Wie meet? → Zorgaanbieder registreert conform werkprocesboek benodigde gegevens in CVS.

Wie analyseert en rapporteert? → VGGM analyseert gegevens, zoekt waar nodig duiding bij Veldtafel/ partners, trekt conclusies, rapporteert in factsheet, hfst Resultaat.

- De mate van uitstroom naar:

- zelfstandig wonen

- beschermd wonen

- overige categorieën zoals reeds afgesproken in huidige factsheet

Wat meten? → De gerealiseerde uitstroom / woonresultaat, onderverdeeld naar: zelfstandig wonen (ambulante begeleiding), beschermd wonen, nader uitwerken.

Wie meet? → Zorgaanbieder registreert conform werkprocesboek.

Wie analyseert, rapporteert? → VGGM analyseert gegevens, zoekt waar nodig duiding bij Veldtafel/ partners, trekt conclusies, rapporteert in factsheet, hfst Resultaat.

Niet-meetbare resultaten

Er zijn externe variabelen van invloed op de voortgang van de cliënttrajecten, die niet of nauwelijks meetbaar zijn. Denk hierbij aan veiligheid, mogelijkheden op de woningmarkt, veranderingen in het netwerk, sociale context, gezondheid, etc. In de verantwoordingsrapportage zal de zorgaanbieder eventuele relevante (kwalitatieve) trends/invloeden/variabelen die opgemerkt zijn zoveel mogelijk beschrijven.

4. RANDVOORWAARDEN en BIJZONDERHEDEN

Ketensamenwerking.	Johanniter Opvang is een actieve samenwerkingspartner met alle partners in de keten Maatschappelijke Opvang en Verslavingszorg. Zo is er sprake van regelmatig contact en overleg, op zowel management als uitvoerend niveau, met o.a. het Leger des Heils, VGGM, Iriszorg, Elan Barneveld, Humanitas, RIBW, Opella en de sociale teams of andere gemeentelijke zorgvormen. Deelname aan het veldtafel-overleg is voor de Johanniter Opvang een belangrijk moment om de samenwerking optimaal in te zetten; gericht op de cliënt. Binnen de keten is de Johanniter Opvang met name gericht op leefdomeinen die te maken hebben met gezinnen en kwetsbare alleenstaanden. Bij problematiek die mogelijk contra-indicatief kan zijn, zoals verslaving of overheersende psychiatrische problematiek, onderzoeken we of een samenwerking met een organisatie gericht op verslavingszorg of psychiatrie mogelijk is om maatwerk aan de cliënt te kunnen bieden. Samenwerkingsafspraken worden in samenspraak met de cliënt in een begeleidingsplan vastgelegd.
--------------------	---

5. Definities

De ASV 2017 hanteert de volgende definities met betrekking tot resultaatsturing:

Wij maken [...] een onderscheid tussen ‘outcome’, ‘resultaat’, ‘output’ en ‘throughput’. Onder ‘outcome’ verstaan we het maatschappelijk effect dat we met ons gemeentelijk beleid willen bereiken. De gemeentelijke doelen [...] hebben betrekking op de outcome. Om die outcome te bereiken zetten we meerdere beleidsinstrumenten in, bijvoorbeeld het subsidiëren van activiteiten. Hetgeen een instelling feitelijk doet bij die activiteiten, noemen we ‘throughput’ (ureninzet, werkwijze). De diensten (en producten) die daarbij geleverd worden betreft de ‘output’. [...] Het effect dat die diensten teweeg brengen bij de klanten/cliënten/gebruikers (en indirect ook bij de samenleving) noemen we het ‘resultaat’. Al die resultaten bij elkaar zouden moeten leiden tot de gewenste outcome, [...] (ASV 2017:8)

Met andere woorden; het aantoonbare effect van de subsidie wordt dus ‘het resultaat’ genoemd. Daarom is de formele definitie van het woord ‘resultaat’ als volgt opgenomen in de ASV 2017 (artikel 1):

De aanwijsbare verandering c.q. de gerealiseerde persoonlijke baat, die één (of meer) activiteit(en) teweeg brengt, dan wel die een maatschappelijke baat oplevert.